

**Dutch Association for
Orofacial Physiotherapy
[www.nvof.nl]**

Medisch specialist
Kaak, kno, neuro,
kinder

fysiotherapie

hoofdpijn

Orofaciale
pijn

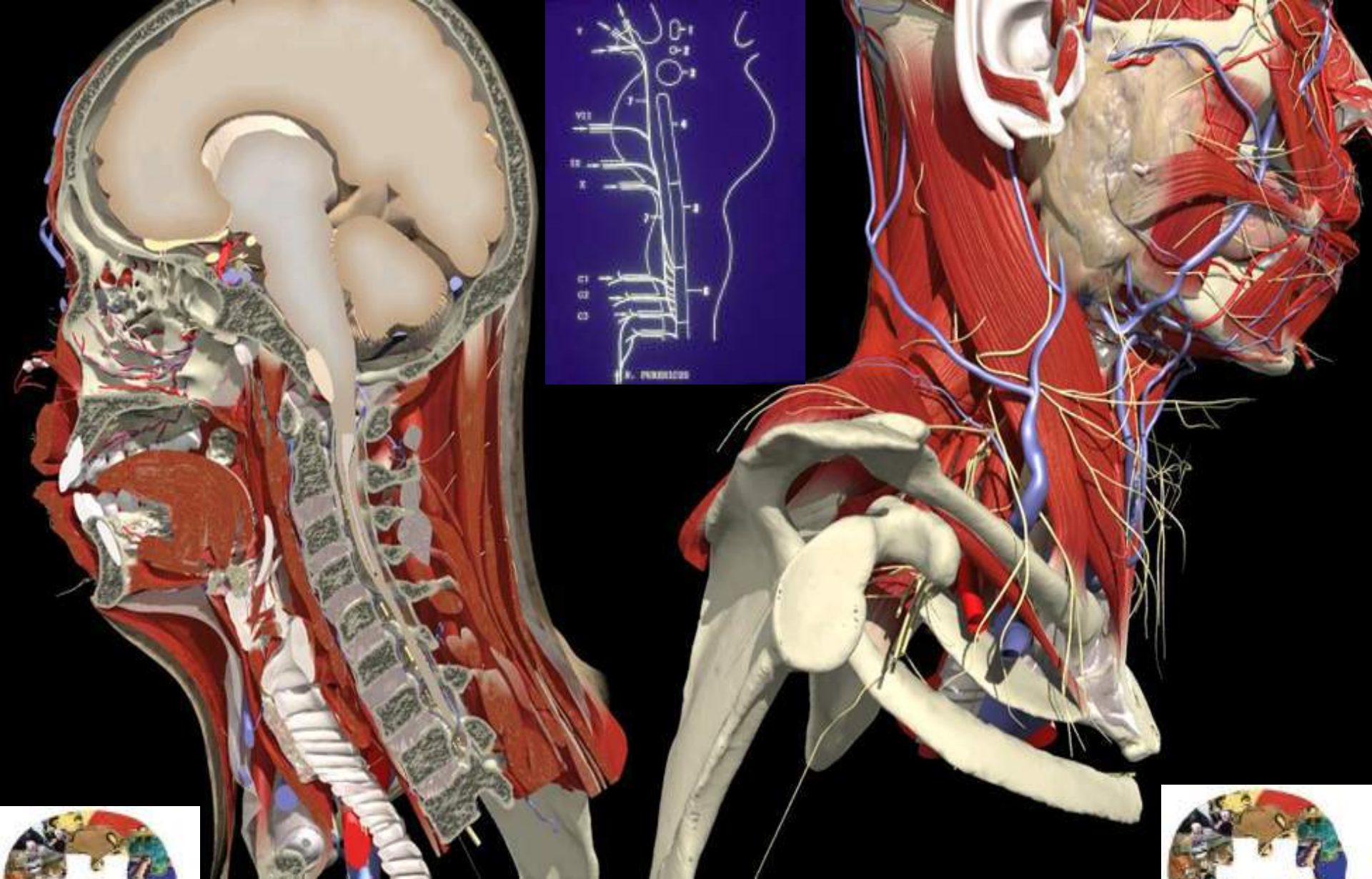
kaakdysfuncties

nekdysfuncties

tandheelkunde

psychologie

**Neurological, biomechanical,
kinesiological**

Private office, outdoor patient facility

Head and Neck team

www.academieinstituut.nl

Psychologist

OroPhysio-psychosom

OroPhysio-Manual Dentist OFP-TMD

Orfeokliniek: bundeling van kwaliteit en ervaring

Liesbeth Starmans

Orofaciaal fysiotherapeut

Liesbeth Starmans (1966) volgde nadat ze het gymnasium had afgerond de opleiding fysiotherapie aan de Hogeschool Utrecht. Zij heeft zich daarna gespecialiseerd in de orofaciale fysiotherapie. Sinds 1989 is zij werkzaam bij de Stichting Bijzondere Tandheelkunde (CBT) aan het ACTA (Amsterdam) en werkt sinds 1996 samen met Rob Mulie. Liesbeth is bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Gaathologie en Prothetische Tandheelkunde (NVGPT).

Thema IOF

TMD & OROFACIALE PIJN

Thema IOF TMD & OROFACIALE PIJN

Prof. dr C. Visscher,
ACTA

Prof dr P.U. Dijkstra, UMCG

Dr C.M. Speksnijder,
UMCU

Dr C. Beurskens en
Dr A. de Wijer UMCN,
Tandheelkunde

U
N
I
V
E
R
S
I
T
A
I
R
E

C
E
N
T
R
A

LEDEN NVOF

Dr M.H. Steenks
**ERELID NVOF/
NVGPT**
Past president EACD

**Sandra van
Maarseveen,**
**Film,
Bestuur,
CBT**

MASTER MUSCULOSKELETAAL (MSc)

**W. Wilbrink, OFT
coördinator HAN**

Dr. B. Staal, lector HAN

Master Musculoskeletale Revalidatie

- Graad Master Musculoskeletal Physiotherapy (MMPT)
- Specialisatie binnen het Musculoskeletale domein:
 - Manuele therapie
 - Sportfysiotherapie
 - Orofaciale fysiotherapie

Drie grote domeinen binnen fysiotherapie

Kathedralen bouwen

Daan Quakernaat

De kathedraalbouwers hadden niks en konden alles.
Wij hebben alles en kunnen

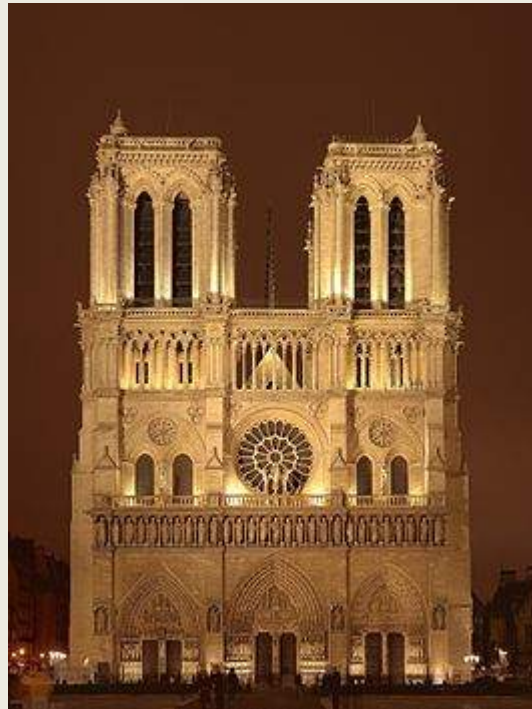
- Wanneer is het af?
- Hoe ziet het eruit als het af is?
- Hoe komen we tot een sluitende begroting?

In 300 jaar gotiek zijn er in Frankrijk 80 kathedralen gebouwd, 500 grote kerken en 10.000 kleinere.

Geen kathedraal
Santa Eulàlia

Proces van trial and error

Anno 2011 zijn ze net over de helft na 129 jaar bouwen. Wat krijgen we nog te zien tijdens ons leven?

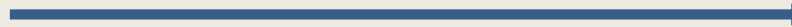
Oud voorzitters

Johan de Vries / Frank Schiebergen/ Frits Voorneveld/ Jacco Schekkerman

Anton de Wijer

Marianne Gerrits

Hedwig Edomskis

1972

Henk van der Meer et al

Boston : spinal management

Prof dr Mariano Rocabado, WCPT

**Prof dr Antoon de Laat, Prof dr Jan de Boever
Sofie Cornille., Hilde Meuleman, Peter Hendrik
Gijssels**

**BVKCMD
VVTMD**

LWFT, oprichting 15 juni 1987

INSTELLING WERKGROEP FYSIOTHERAPIE EN TANDHEELKUNDE

Op het terrein van de samenwerking tussen de fysiotherapeut en de tandarts hebben zich de afgelopen jaren belangrijke ontwikkelingen in Nederland voorgedaan, dit in navolging van soortgelijke activiteiten in het buitenland. De samenwerking heeft onder andere gestalte gekregen in het bestaan van de Nederlandse Vereniging voor Gnathologie, waarbinnen de multidisciplinaire benadering van de craniomandibulaire dysfunctie centraal staat. De organisatie van het congres 'fysiotherapie en tandheelkunde', 7 november 1986, door het Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie, waar de collegae Gerritsen en Hesse spraken, past binnen de gestegen belangstelling voor dit gemeenschappelijk werkgebied.

Onlangs is eveneens een afstudeerrichting craniomandibulaire dysfunctie tot stand

gekomen. Deze afstudeerrichting wordt verzorgd voor vierde-jaars studenten fysiotherapie en collegae fysiotherapeuten. De opleiding wordt verzorgd door de Hoge School Midden-Nederland, studierichting fysiotherapie (voorheen PADU) en duurt zes weken.

Het doet ons dan ook genoegen aan te kondigen dat het bestuur van het Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ermee heeft ingestemd een werkgroep 'fysiotherapie en tandheelkunde' in het leven te roepen. Deze werkgroep heeft tot doel bestaande ontwikkelingen te inventariseren, het opstellen van een onderwijsleerplan en het oprichten van een lidvereniging met de naam Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie in de Tandheelkunde (NVFT), waarbinnen deze nieuwe

activiteiten verder kunnen worden ontwikkeld. De inbreng van de fysiotherapie binnen de tandheelkunde zal zich niet beperken tot de C.M.D. maar wordt zo breed mogelijk nagestreefd. De werkgroep is op dit moment als volgt samengesteld:

BESTUUR

Voorzitter: de heer A. de Wijer, fysiotherapeut/manueel therapeut, werkzaam als adj. directeur bij de Hoge School Midden Nederland, studierichting fysiotherapie.

Leden: mevrouw A. M. A. Barendrecht Boetzelaer, fysiotherapeut, werkzaam bij het Diaconessenziekenhuis Bronovo, Den Haag.

Mevrouw M. Gerrits, fysiotherapeut werkzaam bij de Stichting Academie Instituut voor Fysiotherapie, Manuele Ther

**KNGF Congres
fysiotherapie en
tandheelkunde
7 november 1986**

**Bestuur KNGF
stemt in met
LWFT**

FysioVisie juli/ augustus 1987

Bezuinigingsvoorstellen commissie Dekker

Werkgroep Fysiotherapie en Tandheelkunde,

Leden:

Ada M.A. Barendrecht-barones van Boetzelaer penningmeester

† 1953-2010

Marianne Gerrits

Secretaris, onderwijs

Gerard W. Gerritsen

vice vz, beroepsprofiel

Jules R. Hesse

overig, alleen bij oprichting

Michel H. Steenks

Bijzonder lid vanuit de tandheelkunde

Anton de Wijer

Voorzitter, PR,
alg beleid

DB

X

X

X

Landelijke Werkgroep Fysiotherapie en Tandheelkunde,

Het oprichten van de NVFT

Het vaststellen van een onderwijsleerplan

Het bevorderen van de ontwikkeling en de toepassing van de fysiotherapie binnen de tandheelkundige gezondheidszorg in ruime zin

Het nader inhoud geven aan de fysiotherapie binnen de tandheelkundige gezondheidszorg als verbijzondering

Het maken van een profielschets

Het behartigen van de belangen van de leden

f1 25,-

1988 actieplan

Projectgroep fysiotherapie en tandheelkunde 1e lijn:

H.E. van Amerongen, Mw C.C.J.C. Caulil, H.A. van den Corput, T. Failè

Projectgroep 2e lijn:

Mw C.H.G. Beurskens, mw M.E. Herraets, J.J. Versteeg

Onderwijsleerplan:

F. Ditzel, D. Pabst en M.A. Schmitt mei 1988 HMN

1987

15 juni

21 september

26 oktober

30 november

Profielschets en registratie

F. Ditzel, L. Elemans, P. Bakker, H. Holstege, H. van Maurik, mw W. Smits en J.R.G.R. Pel

Werkgroep fysiotherapie en tand- heelkunde

Op het terrein van de samenwerking tussen de fysiotherapeut en de tandarts hebben zich de afgelopen jaren belangrijke ontwikkelingen in Nederland voorgedaan, dit in navolging van soortgelijke activiteiten in het buitenland. De samenwerking heeft onder andere gestalte gekregen in het bestaan van de Nederlandse Vereniging voor Gnathologie, waarbinnen de multidisciplinaire benadering van de craniomandibulaire dysfunctie centraal staat.

Onlangs is eveneens een afstudeer-richting craniomandibulaire dysfunctie tot stand gekomen. Deze afstudeer-richting wordt verzorgd voor vierde-jaars studenten fysiotherapie en collega fysiotherapeuten. De opleiding wordt verzorgd door de Hoge School Midden-Nederland, studierichting fy-

tissues van
ter. De non-
pregneerd in
aethanol en
schikt voor h
fecteren van
denbeker is
lers verkrijgb
BTW.

Lactona is
met een o
buisjes. De

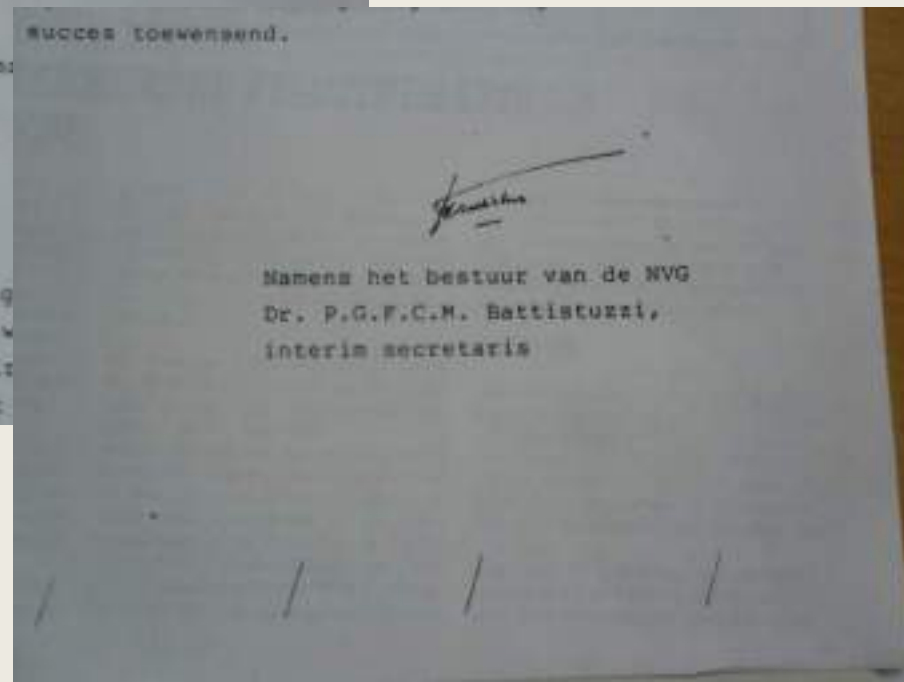
Gnathologie

Prof dr R Koole

Prof dr H.P. Freihofer

Kaakchirurgie

Bestuurlijk overleg op 19-12-1988

Nijmegen, 10 maart 1988

Geachte leden van de werkgroep,

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Gnathologie (NVG) nam kennis van het bestaan van Uw werkgroep. Binnen de NVG wordt een multidisciplinaire benadering van het functioneren/dysfunctioneren van het tandkaakstelsel voorgestaan.

Op grond van deze doelstelling volgt het bestuur van de NVG met belangstelling Uw activiteiten.

Zij zou het zeer op prijs tellen indien aan de hand van Uw rapportage een gedachtenwisseling kan plaatsvinden.

In afwachting van nadere berichtgeving en U bij Uw werkzaamheden veel succes toewensend.

Opleidingen

36 weken; 108 contacturen

Opleiding Amsterdam

Hesse

Opleiding Arnhem

Gerritsen

Opleiding Utrecht

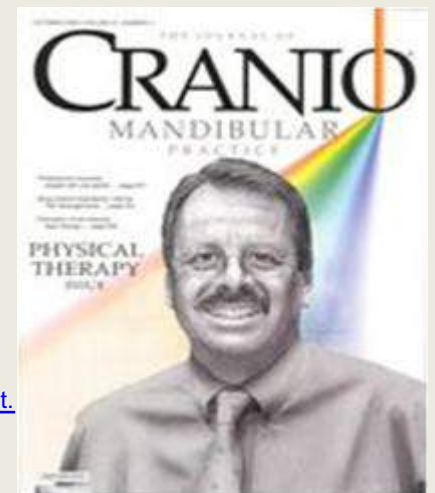
de Wijer/
Steenks

Opleiding Manuele therapie
Lanser R'dam

Mariano Rocabado

[Arthrokinematics of the temporomandibular joint.](#)
Rocabado M.

Dent Clin North Am. 1983 Jul;27(3):573-94. .

Afgestudeerd!

**Secretaris Mw A.W.J.M. van Maarseveen
Penningmeester Mw E.A.M. Starmans**

Afgestudeerd!

Tom Faile, Marianne Gerrits

**BVKCMD/VVTMD
dr B. Craane/ P.H. Gijssel**

Vragenlijst van de projectgroep Fysio en Tandheelkunde 2^e lijn, 1988

WAGELIJST VAN DE PROJECTGROEP
TWEDE-LIJNS GEZONDHEIDSZORG

Welke behandelmethode(n) **n=175**
fysiotherapeuten

1. Hoeveel CMD-patiënten worden op jaarbasis naar u verwezen?
aantal: + 90...

2. Door welke zorgverlener(s) worden deze patiënten naar u verwezen?
Kunt u aangeven om hoeveel patiënten het hierbij op jaarbasis ongeveer gaat?

DIV/CB-367.ENQ/04-07-1988

WAGELIJST VAN DE PROJECTGROEP FYSIOTHERAPIE EN TANDHEELKUNDE IN DE
TWEDE-LIJNS GEZONDHEIDSZORG

1. Hoeveel CMD-patiënten worden op jaarbasis naar u verwezen?
aantal: + 90...

2. Door welke zorgverlener(s) worden deze patiënten naar u verwezen?
Kunt u aangeven om hoeveel patiënten het hierbij op jaarbasis ongeveer gaat?

Kaakchirurg aantal: + ...10...

Huisarts aantal: + ..10...

Tandarts aantal: + ..(70): 60

Iemand anders, n.l.:
..Fysiotherapeuten.. aantal: + ..10..

**Samenwerken Fysiotherapeut- tandarts
Scholingsdagen
Redactieraad fysiotherapeut-manueel therapeut**

Het dagelijks bestuur van het
Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie
t.a.v. dhr. J. v. Eijkeren, secretaris
Postbus 248
3800 AE AMERSFOORT

Utrecht, 4 februari

7 voor Gnathologie

De commissie van advies heeft geseand t.a.v. het verdere beleid de volgende adviezen mee te geven:

1. Het is van belang om aan de samenwerking fysiotherapeut-tandarts prioriteiten te geven.
2. Workshops
De commissie is van mening dat het multidisciplinaire karakter van de vereniging slechts dan gestalte kan krijgen als er daadwerkelijk wordt samengewerkt tussen de verschillende disciplines. Het ontwikkelen van projecten waarin fysiotherapeuten en tandartsen samenwerken verdient aandacht.
3. De commissie acht het wenselijk om vanuit de vereniging een eigen cursuspakket te ontwikkelen eventueel met gebruikmaking van bestaande expertise. De cursusprijs moet zo laag mogelijk worden gehouden dit om geen onnodige drempels te leggen.
4. Aan de redactie van het bulletin van de NVG dient een fysiotherapeut/manueel therapeut met voldoende vak kennis en redactionele vaardigheden te worden toegevoegd.

Het leek mij goed u van deze ontwikkelingen op de hoogte te brengen en geef kennis aan dat ik met veel plezier namens het Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie deze opdracht heb vervuld.

Met vriendelijke groeten.

A. de Wijs

**FysioVisie febr 1986
Verbijzonderingenbeleid KNGF
KNGF bestuur 4 februari 1988 fl 4500,=**

LWFT-NVFT-NVOF

1990 – NVFT (1991 KNGF)

2005 – Doelstelling = Specialist (erkend)

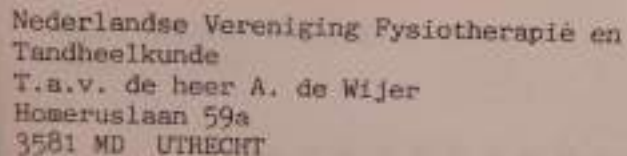
2009 – NVOF

2010 – Erkenning OFT door KNGF

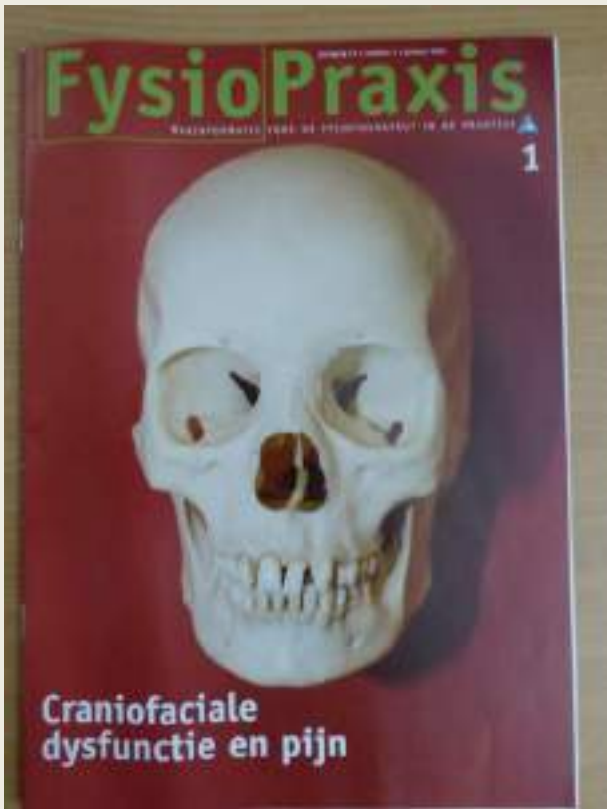
2012 – Heden

RIEMERS & SCHUTTEVAER

Nederlandse Vereniging Fysiotherapie en
Tandheelkunde
T.a.v. de heer A. de Wijer
Homeruslaan 59a
3581 MD UTRECHT

NVMT

**Daan
Spanjersberg**

**Frits
Voorneveld**

**Carien
Beurskens**

Wim Hullegie

**OFT
Manueel
Sport**

**M
U
S
C
U
L
O
S
K
E
L
E
T
A
A
L**

Fysiotherapie-gnathologie opleiding

Simone Gouw
MPsF, OFT

Ina Alberts MMT, OFT

Monique Bot
MSc, MMT, KF

Concept

Discussiestuk ten behoeve van de commissie specialisatie

Betreft: commissie specialisatie.

C. Bakker, F. de Groot, J. Schut, C. Spaan, A. de Wijer.

Enkele uitgangspunten ontleend aan het beroepsprofiel fysiotherapeut (KNM)

De deskundigheid van de fysiotherapeut is toegespitst op het bewegend functioneren van de mens. De fysiotherapeut kan volgens de Wet BIG zijn deskundigheid op twee manieren inzetten: ten eerste voor het verrichten van handelingen op het gebied van de fysiotherapie waarbij sprake moet zijn van een door een arts afgegeven verwijzing. Ten tweede voor het verrichten van handelingen die rechtstreeks betrekking hebben op een persoon waarvan de gezondheidstoestand te bevorderen of te bewaken, maar waarvoor geen verwijzing is vereist.

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie

K N G F

Postbus 220, 1000 SE Amsterdam

Tel: 020 688 2200, Fax: 020 688 2201
E-mail: kngf@kngf.nl, www.kngf.nl

Specialistenmodel binnen de fysiotherapie

Eindrapportage van het onderzoek naar de interne
en externe wenselijkheid

Projectgroep
Onderzoek naar de interne en externe wenselijkheid van een
specialistenmodel binnen de fysiotherapie

Augustus 1998

Afgezonderd deel algemene praktijk

Eigen werkgebied

Maatschappelijk relevant

Adequate opleiding

**Ordering uitgaande van voldoende
omvang en complexiteit van zorg**

Kwaliteit van zorg

Academisch denk- en werkniveau

Ontwikkelen kennisdomein

Internationaal fysio forum

Academische omgeving

Communicatie

“Samenwerken: over de grenzen”
Woensdag 5 oktober 2011

Ronde tafel sessie Plenair samenvatten

NVGPT sectie gnathologie
NVOF

- Au, waar komt die pijn vandaan?
- Welkom bij de IQual-bijeenkomst
 - over Orofaciale pijn

UMC Nijmegen, St Radboud Gnathologie en Orofaciale pijn

Stanimira Kalaykova

Michel Steenks

Anton de Wijer